

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΗ Σ.Κ. κατά ΕΛΛΑΔΑΣ
(19/1994/466/547)

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Στρασβούργο, 13 Ιουλίου 1995

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΚ. κατά ΕΛΛΑΔΑΣ
(19/1994/466/547)

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Στρασβούργο, 13 Ιουλίου 1995

Η απόφαση αυτή μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις πριν την δημοσίευση της οριστικής μορφής της στο τόμο 325 της σειράς Α των εκδόσεων που τυπώνονται από το Δικαστήριο, εκδίδεται από τον Carl Heymanns Verlag KG (Luxemburger Strasse 449, D - 50939 Cologne), που αναλαμβάνει επίσης να τη διανείμει, σε συνεργασία, σε ορισμένες χώρες, με τους πράκτορες πώλησης, των οποίων ο κατάλογος αναφέρεται στην πίσω σελίδα.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΚΤΟΡΩΝ ΠΩΛΗΣΗΣ

- * ΒΕΛΓΙΟ : Etablissements Emile Bruylant (rue de la Regence 67, B - 1000 Bruxelles)

- * ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ : Librairie Promoculture (14, rue Duchscher (place de Paris), B.P. 1142, L - 1011 Luxembourg - Gare)

- * ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ : B.V. Juridische Boekhandel & Antiquariaat A. Jongbloed & Zoon (Noordeinde 39, NL - 2514 GC La Haye)

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Η ¹

Απόφαση που εκδόθηκε από Τμήμα

¹ Συντάχθηκε από το Γραμματέα, δε δεσμεύει το Δικαστήριο

Ελλάδα - αρνηση του Συμβουλίου Εφετών να επιτρέψουν σε κρατούμενο να εμφανισθεί για να υπερασπίσει την αίτηση αποφυλάκισής του.

I.- ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΙΚΙΑΣ

Μη απαραίτητο να ληφθεί υπόψιν αυτεπαγγέλτως η σχετική με την αίτηση αποφυλάκισης διαδικασία της 18 Σεπτεμβρίου 1990.

II.- ΑΡΘΡΟ 5 ΠΑΡ. 4 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Μόνο λαμβάνονται υπόψη οι αιτήσεις εμφάνισης που κατατέθηκαν από τον αιτούντα στις 18 Δεκεμβρίου 1990, μετά στις 30 Ιανουαρίου και 29 Μαρτίου 1991.

A.- Αίτηση της 18 Δεκεμβρίου 1990

Μη τήρηση από τον ενδιαφερόμενο των προθεσμιών

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

που καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία στο θέμα αυτό - αδυναμία λοιπόν να επωφεληθεί προσβολής στην αρχή της ισότητας των όπλων σε ό,τι αφορά τη διαδικασία αυτή.

Συμπέρασμα : μη παραβίαση (ομοφωνία).

B.- Αίτηση της 30 Ιανουαρίου 1991

Γραπτές προτάσεις του Εισαγγελέα που τείνουν στην απόρριψη των αιτήσεων αποφυλάκισης και προσωπικής παράστασης του αιτούντα - Το Συμβούλιο Εφετών αποφάσισε προς την ίδια κατεύθυνση χωρίς να λάβει ο ενδιαφερόμενος γνώση των εν λόγω προτάσεων και χωρίς να μπορεί να τις αντικρούσει γραπτά ή προφορικά.

Ο αιτών κρατούμενος για εικοσι-πέντε μήνες και δέκα ημέρες δυνάμει τριών διαδοχικών αποφασεων, από τις οποίες καθεμία καθόριζε ένα σημείο έναρξης διαφορετικό για τον υπολογισμό της προσωρινής του κράτησης - παράταση των δύο από αυτών μέχρι το μέγιστο επιτρεπτόμενο από το Σύνταγμα.

Η ισότητα των όπλων επέβαλε να δοθεί στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να παραστεί ταυτόχρονα με τον Εισαγγελέα για να μπορεί να απαντήσει στις προτάσεις του.

Ελλειψη κατάλληλης συμμετοχής στη δίκη, της

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

...ποίας η έκβαση ήταν καθοριστική για τη διατήρηση ή την
άρση της κράτησης

Συμπέρασμα : παραβίαση (ομοφωνία).

Γ.- Αίτηση της 29 Μαρτίου 1991

Επιτρέπεται στον αιτούντα να εμφανισθεί
ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών, με την παρουσία του
Εισαγγελέα και να καταθέσει συμπληρωματικό υπόμνημα.

Συμπέρασμα : μη παραβίαση (ομοφωνία).

ΙΙΙ.- ΑΡΘΡΟ 50 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

A.- Ζημία

Υλική ζημία : απόρριψη της αίτησης

Ηθική βλάβη : επαρκώς ρυθμισμένη από την
απόφαση.

B.- Εξοδα & Δαπάνες

Επ'ευκαιρία της αίτησης αποφυλάκισης της 30
Ιανουαρίου 1991 και ενώπιον των θεσμών της Συμβάσης :
πληρωμή που καθορίσθηκε σε αμεροληψία

Συμπέρασμα : Το Κράτος εναγόμενος υποχρεώθηκε
να καταβάλλει ένα ορισμένο ποσό στον αιτούντα (ομοφωνία).

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

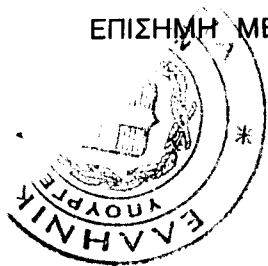
ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

21.10.1986, Sanchez - Reisse κατά Ελβετίας

19.04.1993, Kraska κατά Ελβετίας

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Στην υπόθεση Σ.Κ. κατά Ελλάδας¹

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που συγκροτήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 43 της Συνθήκης Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών ("Συνθήκη") και τους σχετικούς όρους της ρύθμισης Α², σε Τμήμα που αποτελείται από τους Δικαστές, των οποίων το όνομα ακολουθεί :

κ.κ. R. Ryssdal, Πρόεδρος
R. Bernhardt
A. Spielmann
N. ΒΑΛΤΙΚΟΣ
A.B. Baka
G. Mifsud Bonnici
J. Makarczyk
B. Repik
P. Küris

καθώς και ο κ. H. Petzold, Γραμματέας.

Αφού συνεδρίασαν σε Δικαστικό Συμβούλιο στις 22 Φεβρουαρίου και στις 19 Ιουνίου 1995

Εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση, που υιοθετήθηκε κατά την τελευταία ημερομηνία :

Σημειώσεις του Γραμματέα :

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Η υπόθεση φέρει το Νο 19/1994/466/547. Οι πρώτοι αριθμοί αναφέρουν τη σειρά στο έτος εισαγωγής, οι δύο τελευταίοι τη θέση στην κατάσταση των *saisines* του Δικαστηρίου από την προέλευση και αυτή των αντίστοιχων αρχικών αιτήσεων (στην Επιτροπή).

² Η ρύθμιση Α εφαρμόζεται σε όλες τις υποθέσεις που παραπέμπονταν στο Δικαστήριο πριν να τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο Νο 9 και από αυτό, μόνο στις υποθέσεις που αφορούν τα Κράτη που δεν συνδέονται με το εν λόγω Πρωτόκολλο. Αντιστοιχεί στη ρύθμιση που τέθηκε σε ισχύ στις 01 Ιανουαρίου 1983 και τροποιήθηκε πολλές φορές από τότε.

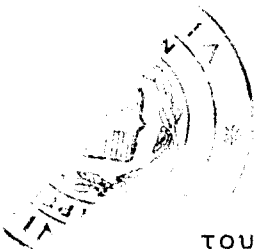
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1.- Η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο από την Ελληνική Κυβέρνηση ("Κυβέρνηση") στις 01 Ιουνίου 1994 μέσα στην προθεσμία των τριών μηνών, που παρέχουν τα άρθρα 32 παρ.1 και 47 της Συνθήκης. Στην αρχή βρίσκεται αίτηση (Νο 17997/91), που απευθύνεται κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας και της οποίας ένας υπήκοος, ο κ. Σ.Κ., που κατέχει επίσης την καναδική υπηκοότητα, έθεσε υπόψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ("Επιτροπή") στις 07 Μαρτίου 1991, δυνάμει του άρθρου 25.

Η αίτηση της Κυβέρνησης παραπέμπει στα άρθρα 44 και 48β της Συνθήκης και 32 της ρύθμισης Α. Έχει σαν αντικείμενο να ~~αποκτήσει~~ ^{την έκδοσή} απόφασης του Δικαστηρίου στο θέμα

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

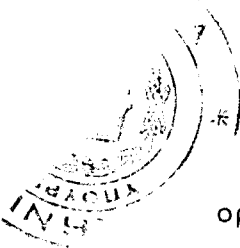

του αν τα γεγονότα της δίκης αποδεικνύουν παράληψη του *εναγμένου* Κράτους *εναγμένου* στις απαιτήσεις του άρθρου 5 παρ.4 της Συνθήκης.

2.- Σε απάντηση στην πρόσκληση που προβλέπεται από το άρθρο 33 παρ.3 δ της ρύθμισης Α, ο αιτών εξέφρασε την επιθυμία να συμμετάσχει στη δίκη και όρισε το Σύμβουλό του (άρθρο 30).

3.- Το Τμήμα προς σύσταση περιελάμβανε αυτοδικαίως το κ. Ν. ΒΑΛΤΙΚΟ, Δικαστή εκλεγμένο ελληνικής υπηκοότητας (άρθρο 43 της Συνθήκης) και το κ. R. Ryssdal, Πρόεδρο του Δικαστηρίου (άρθρο 21 παρ.3 β της ρύθμισης Α). Στις 25 Ιουνίου 1994, κλήρωσε τα ονόματα των επτά άλλων μελών, ήτοι κ.κ. R. Bernhardt, R. Macdonald, A. Spielmann, G. Mifsud Bonnici, J. Makarczyk, B. Repik και P. Kuris με την παρουσία του Γραμματέα (άρθρα 43 in fine της Συνθήκης και 21 παρ.4 της ρύθμισης Α). Μεταγενέστερα, ο κ. Α.Β. Baka, αναπληρωτής, αντικατέστησε τον κ. Macdonald, κωλυόμενο (άρθρα 22 παρ.1 και 2 και 24 παρ.1 της ρύθμισης Α).

4.- Με την ιδιότητα του Προέδρου του Τμήματος (αρθ. 21 παρ.5 της ρύθμισης Α), ο κ. Ryssdal συμβουλευόθηκε μέσω του Γραμματέα τον όργανο της Κυβέρνησης, το Συνήγορο του αιτούντα και τον Εκπρόσωπο της Επιτροπής στο θέμα της

οργάνωσης της διαδικασίας (άρθρα 37 παρ.1 και 38). Σύμφωνα με την απόφαση που εκδόθηκε κατά συνεπεία, ο Γραμματέας έλαβε το υπόμνημα της Κυβέρνησης στις 08 Δεκεμβρίου 1994 και αυτό του αιτούντα στις 12 Δεκεμβρίου. Στις 16 Ιανουαρίου 1995, ο Γραμματέας της Επιτροπής τον ενημέρωσε ότι ο Εκπρόσωπος αγόρευσε.

5.- Έτσι αποφάσισε ο Πρόεδρος, που επέτρεψε στο Δικηγόρο του αιτούντα να αγορεύσει στα ελληνικά (άρθρο 27 παρ.3 της ρύθμισης Α), η συνεδρίαση εξελίχθηκε δημόσια στις 21 Φεβρουαρίου 1995 στο Μέγαρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο. Το Δικαστήριο είχε πραγματοποιήσει προηγουμένως προπαρασκευαστική συγκέντρωση.

Εμφανίσθηκαν :

* Για την Κυβέρνηση

κ. Β. ΚΟΝΤΟΛΑΙΜΟΣ, Σύμβουλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
Εκπρόσωπος του Οργάνου

* Για την Επιτροπή

κ. Σ.Λ. ΡΟΖΑΚΗΣ
Εκπρόσωπος

* Για τον αιτούντα

Ζ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Δικηγόρος
Συνήγορος

Το Δικαστήριο τους άκουσε στις δηλώσεις τους

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

καθώς και στις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις. Ο Εκπρόσωπος του οργάνου προσκόμισε έγγραφα επ' ευκαιρίας των συζητήσεων.

Στις 03, 14 και 16 Μαρτίου, ο Εκπρόσωπος της Επιτροπής, η Κυβέρνηση και ο Συνήγορος του αιτούντα απάντησαν γραπτά σε μια από τις ερωτήσεις που τέθηκαν από το Δικαστήριο κατά τη συνεδρίαση.

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΠΡΑΓΜΑΣΙ

I.- ΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

6.- Φυσικός και κατέχοντας διπλή υπηκοότητα, ελληνική και καναδική, ο κ. ΣΚ. υπήρξε Πρόεδρος - Γενικός Διευθυντής της "ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΟΠΛΩΝ" - "ΕΒΟ", δημόσιας επιχείρησης.

A.- Η πρώτη κατηγορία του αιτούντα

7.- Έχοντας υπόψη του μήνυση που κατατέθηκε στις 08 Νοεμβρίου 1988 από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Αμυνας, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών της Αθήνας ζητά στις 21 Νοεμβρίου 1988 την έναρξη ανάκρισης κατά του αιτούντα υπαιτίου κατάχρησης εμπιστοσύνης, επανειλημμένων απατών σε βάρος της ΕΒΟ, ψευδών δηλώσεων καθώς και υποκίνηση σε κατάχρηση εμπιστοσύνης και απάτης. Με συμπληρωματικό κατηγορητήριο

Στις 16 Δεκεμβρίου 1988, ο Εισαγγελέας ζήτησε την διεύρυνση της ανάκρισης σε ορισμένα αδικήματα κατάχρησης εμπιστοσύνης στην άσκηση δημόσιου καθήκοντος.

8.- Στις 19 Δεκεμβρίου 1988, ο Ανακριτής του Πλημμελειοδικείου Αθηνών, αφού εξέτασε τον ενδιαφερόμενο, τον κατηγόρησε για ιδιόζουσα κατάχρηση εμπιστοσύνης στην άσκηση του δημόσιου καθήκοντος και ψευδείς δηλώσεις. Στις 23 Δεκεμβρίου 1988, διέταξε τη σύλληψη και με βάση τα ακόλουθα στοιχεία (απόφαση Νο 24/1988) : οι ενδείξεις ενοχής αποδείχθηκαν επαρκείς και συντρέχει περίπτωση να τον εμποδίσει αν διαφύγει να διαπράξει καινούργιες παραβάσεις. Στις 03 Ιουλίου 1989, το Συμβούλιο Εφετών του Πλημμελειοδικείου Αθηνών αποφάσισε τη διατήρηση της προσωρινής κράτησης.

9.- Στις 18 Ιουλίου 1989, ο αιτών ζήτησε την αποφυλάκισή τους με εγγύηση. Ένα μήνα αργότερα, ο Ανακριτής απέρριψε την αίτηση λόγω της σοβαρότητας των κατηγοριών που φέρονται κατά του ενδιαφερομένου, των ποινών που επισύρονται καθώς και του κινδύνου απόκρυψης αποδείξεων που δεν έχουν τεθεί ακόμα στη γνώση των Διωκτικών Αρχών. Απέδειξε έτσι ότι ο κατηγορούμενος κατείχε θέση που επηρεάζει στην κορυφή της ιεραρχίας κρατικής επιχείρησης και είχε διατηρήσει σχέσεις με υπαλλήλους, οι οποίοι θα μπορούσαν, με την παρότρυνσή του, να αφαιρέσουν έγγραφα και

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

να καταρτίσουν ψευδείς βεβαιώσεις ή δηλώσεις. Επιπλέον, ο κ. ΣΚ. είχε διατηρήσει την καναδική του υπηκοότητα και μπορούσε ανά πάσα στιγμή να μεταβεί στο Καναδά. Τέλος, το επίπεδο των σπουδών, γλωσσολογικών γνώσεων και της επαγγελματικής του εμπειρίας του επέτρεπαν να εγκατασταθεί εύκολα σε αλλοδαπή χώρα. Εκτοτε, υπήρχε φόβος διαφυγής του αιτούντα.

Β.- Δεύτερες & Τρίτες κατηγορίες του αιτούντα

10.- Στις 31 Ιουλίου 1989, ο Ανακριτής του Πλημμελειοδικείου Αθηνών κατηγόρησε τον ενδιαφερόμενο, στο πλαίσιο της ίδιας ανάκρισης, για κατάχρηση εμπιστοσύνης και απάτες σχετικές με ορισμένες δαπάνες, που είχε αναλάβει και πολλά συμβόλαια, που είχε συνάψει για λογαριασμό της ΕΒΟ με μια καναδική Εταιρεία. Εξέδωσε λοιπόν δεύτερη απόφαση προσωρινής κράτησης (No 6/1989) κατά του κ. ΣΚ. .

11.- Στις 03 Οκτωβρίου 1989, πάντα μέσα στα πλαίσια της εν λόγω ανάκρισης, ο ίδιος Δικαστής κατηγόρησε τον αιτούντα για ιδιόζουσα κατάχρηση εμπιστοσύνης σε βάρος της ΕΒΟ, που συνδέονται κυρίως με την καταβολή προμηθειών κατά τις διαπραγματεύσεις που αφορούν συμβόλαιο πώλησης όπλων.

Γ.- Η ανάθεση της ανάκρισης σε Ειδικό Ανακριτή του Εφετείου Αθηνών και η τέταρτη κατηγορία του αιτούντα

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

12.- Στις 09 Ιανουαρίου 1990, το Εφετείο Αθηνών, που συνεδρίασε σε Ολομέλεια, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 29 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, να αναθέσει σε Δικαστή του Εφετείου την ανάκριση τριών υποθέσεων, που καλούνται "υποθέσεις ΕΒΟ", για να επισπεύσει την ανάκριση "οσο το δυνατό πιο γρήγορα".

13.- Στις 24 Μαΐου 1990, ο Ειδικός Ανακριτής του Εφετείου κατηγόρησε τον ενδιαφερόμενο, καθώς και ένα μεγάλο αριθμό των παλαιών του συνεργατών, για διάφορες πράξεις κατάχρησης εμπιστοσύνης στην άσκηση του δημοσίου καθήκοντος. Ελαβε εναντίον του καινούργια απόφαση θέσης σε προσωρινή κράτηση (No 1/1990), που εκτελέσθηκε στις 26.

14.- Στις 05 Ιουνίου 1990, ο κ. ΣΚ. προσέφυγε κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών. Ισχυρίσθηκε ότι η διατήρησή του σε κράτηση παραβίασε το άρθρο 6 παρ. 4 του Συνταγματος (παρ. 31 που ακολουθεί) και ότι η παρούσα απόφαση στερείτο κατάλληλης αιτιολόγησης.

Με βούλευμα της 28 Ιουνίου 1990, το Συμβούλιο Εφετών απέρριψε την προσφυγή σαν εκπρόθεσμη, επειδή κατατέθηκε μετά την λήξη της προθεσμίας των πέντε ημερών που προβλέπεται από το άρθρο 285 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Δ.- Περάτωση ανάκρισης και οι αιτήσεις αποφυλάκισης
που κατατέθηκαν μέχρι τις 30 Ιανουαρίου 1991

15.- Στις 11 Ιουνίου 1990, ο Ανακριτής ενημέρωσε τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 308 παρ. 6 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, της περάτωσης της ανάκρισης. Στις 05 Σεπτεμβρίου 1990, ο Εισαγγελέας διαβίβασε τη δικογραφία στο Συμβούλιο Εφετών, για να αποφανθεί αυτό επί της παραπομπής σε απόφαση (παρ. 23 που ακολουθεί).

16.- Στις 13 Ιουνίου 1990, ο ενδιαφερόμενος απαίτησε, χωρίς επιτυχία, την αποφυλάκισή του με εγγύηση. Το Συμβούλιο Εφετών - ενώπιον του οποίου ζήτησε να εξετασθεί για να μπορέσει να απαντήσει στις προτάσεις του Εισαγγελέα - απέρριψε την προσφυγή τους στις 06 Ιουλίου 1990 με το λόγο ότι η απόφαση του Ανακριτή ήταν επαρκώς αιτιολογημένη και θεμελιωμένη.

17.- Εν τω μεταξύ, στις 27 Ιουνίου 1990, ο Εισαγγελέας Εφετών κάλεσε το Συμβούλιο Εφετών να παρατείνει την κράτηση του κ. Κ για συμπληρωματική περίοδο έξι μηνών.

Στις 05 Ιουλίου 1990, ο αιτών παρακάλεσε το Συμβούλιο Εφετών να του επιτρέψει να εμφανισθεί ενώπιον αυτού για να υποστηρίξει την αίτηση αποφυλάκισής του. Υπογράμμισε ότι η ισχύουσα νομοθεσία δεν προέβλεπε την

εμφάνιση των διαδίκων και ιδιαίτερα αυτή του κατηγορουμένου ή του συνηγόρου του κατά τη διαδικασία ενώπιον του Ανακριτή ή του Συμβουλίου Εφετών. Αυτό αποτελούσε κενό και ατέλεια της νομοθεσίας, που οφείλεται στην εφαρμογή του ανακριτικού συστήματος και στην αρχή της εμπιστευτικότητας, η οποία συχνά αντιτίθεται όχι μόνο στα δικαιώματα υπεράσπισης του κατηγορουμένου, αλλά επίσης στο συμφέρον της δικαιοσύνης. Αναγνωρίζοντας ότι η παράγραφος 2 του άρθρου 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας - εφαρμόσιμη στο στάδιο αυτό της διαδικασίας - δεν περιείχε παρόμοια διάταξη με αυτή της πρώτης του παραγράφου (παράγραφοι 32 - 33 που ακολουθούν), επωφελείτο του τελευταίου κατ' αναλογία καθώς και της παράταξης της προσωρινής του κράτησης πέρα του συνταγματικού ορίου των δώδεκα μηνών (παρ. 31 που ακολουθεί) για να επιβεβαιώσει ότι επιβαλλόταν η εμφάνισή του ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών.

Με απόφαση της 16 Ιουλίου 1990, το Συμβούλιο Εφετών επικύρωσε τις προτάσεις του Εισαγγελέα - που είχε ακούσει στις 10 Ιουλίου εν απουσία του κατηγορουμένου - και επιβεβαίωσε τη διατήρηση σε προσωρινή κράτηση του ενδιαφερομένου. Ούτε ο Εισαγγελέας ούτε το Συμβούλιο Εφετών δεν απάντησαν στα επιχειρήματα αυτού σχετικά με την αίτηση εμφάνισης.

18.- Στις 18 και 19 Ιουλίου 1990, ο κ. ΣΚ. παραπονέθηκε για τη διάρκεια της προσωρινής του κράτησης

στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Πειραιώς και τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

19.- Στις 18 Σεπτεμβρίου 1990, ζήτησε πάλι την αποφυλάκισή του. Προς υποστήριξη της αίτησής του, υποστήριξε ότι ο σωστός νομικός χαρακτηρισμός των παραβάσεων, των οποίων ήταν υποπτος επέβαλε τον υπολογισμό της διάρκειας της προσωρινής κράτησης για τις πράξεις που αναφέρονται στις δύο τελευταίες αποφάσεις (προαναφερόμενες παρ. 10 και 13) από την ημέρα φυλάκισης, δυνάμει της πρώτης απόφασης της 21 Δεκεμβρίου 1988 (προαναφερόμενη παρ. 8), η διατήρησή του σε κράτηση από τις 21 Ιουνίου 1990 ήταν λοιπόν παράνομη.

Με απόφαση (No 2648/90) της 13 Νοεμβρίου 1990, το Συμβούλιο Εφετών απέρριψε την αίτηση με το αιτιολογικό ότι συντρέχανε πραγματικά οι παραβάσεις που αναφέρονται στις δεύτερη και τρίτη αποφάσεις κράτησης (προαναφερόμενες παρ. 10 και 13).

Ε.- Αίτηση αποφυλάκισης της 30 Ιανουαρίου 1991

20.- Στις 30 Ιανουαρίου 1991, ο αιτών κατέθεσε στο Συμβούλιο Εφετών, ενώπιον του οποίου συζητήθηκε το θέμα της παραπομπής σε απόφαση, μια καινούργια αίτηση αποφυλάκισης. Ισχυριζόταν ότι η κράτησή του στηριζόταν στις διαδοχικές

αποφάσεις στις 23 Δεκεμβρίου 1988, 31 Ιουλίου 1989 και 24 Μαΐου 1990, από τις οποίες καθεμία καθόριζε ένα σημείο αφετηρίας διαφορετικό για τον υπολογισμό της διάρκειας της κρατησης, κάτι που επέφερε τη διατήρησή του σε φυλακή, χωρίς να παραπεμφθεί σε απόφαση, για εικοσι-πέντε μήνες και δέκα ημέρες, ενώ η μέγιστη επιτρεπόμενη διάρκεια από το άρθρο 6 παρ. 4 του Συντάγματος ήταν δώδεκα μήνες και, σε περίπτωση εξαιρετικών περιπτώσεων δεκα οκτώ μήνες. Μια τέτοια διάρκεια, που οφείλεται σύμφωνα με αυτό στη βραδύτητα εξέλιξης της ανάκρισης, στο καταμερισμό της κατηγορίας σε πολλές πράξεις και η υιοθέτηση των διαδοχικών ενταλμάτων, παραβίαζε το Σύνταγμα και το άρθρο 5 παρ.3 της Συνθήκης, όπως ερμηνεύθηκε από την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Κατηγόρησε το Συμβούλιο Εφετών ότι δεν είχε ακόμα αποφανθεί επί του παραπάνου για την παραβίαση της Συνθήκης, ενώ τό είχε ήδη εγείρει κατ'επανάληψη. Τέλος, ζήτησε την άδεια να εμφανισθεί με το Δικηγόρο του για να μπορέσει να εκθέσει τα επιχειρήματά του.

21.- Στις 06 Φεβρουαρίου 1991, το Συμβούλιο Εφετών άκουσε τον Εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του, που είχε καταθέσει γραπτώς τη προηγούμενη.

22.- Στις 13 Φεβρουαρίου 1991, το Συμβούλιο Εφετών απέρριψε τις αιτήσεις του ενδιαφερομένου (Απόφαση Νο

553/91). Σύμφωνα με αυτή, το άρθρο 5 της Συνθήκης δεν καθορίζει ούτε την εύλογη διάρκεια της προσωρινής κράτησης ενός κατηγορουμένου, ούτε τη διαδικασία ελέγχου της αποφυλάκισής του. Αυτές αντίθετα διευκρινίζονται στα άρθρα 282 και 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και 6 παρ. 4 του Συντάγματος.

Απέδειξε ότι ο κατηγορούμενος, δυνάμει της απόφασης Νο 24/1988 της 23 Δεκεμβρίου 1988 είχε αρχικά κρατηθεί για δεκα-οκτώ μήνες, στο πέρας των οποίων "αποφυλακίσθηκε, αλλά πλασματικά", επειδή στο διαστημα των άλλων δύο αποφάσεων που είχαν ληφθεί εναντίον του : αυτή της 31 Ιουλίου 1989 (Νο 6/1989), που παρατέθηκε δυνάμει του άρθρου 287 παρ.2 μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 1991 (σύμφωνα με την οποία η επίδικη απόφαση δεν είχαν πλέον αντικείμενο) και αυτή της 24 Μαΐου 1990 (Νο 1/1990), που παρέμεινε έγκυρη.

Επειδή το σύνολο της διαδικασίας που ακολουθήθηκε μέχρι τότε και αναφερόταν κυρίως στην απόφασή του της 13 Νοεμβρίου 1990 (προαναφερόμενη παρ. 19), έκρινε ότι οι ισχυρισμοί του κ. ΣΚ. - σύμφωνα με αυτό, ορισμένες παραβάσεις, για τις οποίες κατηγορείτο αποτελούσαν στην πραγματικότητα μια και μοναδική παραβίαση και επικουρικά υπήρχε συνδρομή παραβάσεων - που αφορούσαν το βάσιμο της κατηγορίας και του νομικού χαρακτηρισμού των εν λόγω παραβάσεων. Το Συμβούλιο Εφετών - που, δυνάμει του άρθρου 29 παρ. 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, απεφάνθη

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια για τη νομιμότητα και το βάσιμο της κατηγορίας - έλυε οριστικά τα θέματα αυτά αφού είχε εκτιμήσει το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων. Αποφάσισε τότε να παρατείνει ή να άρει την κράτηση (άρθρο 315 παρ.1 Κωδικα Ποινικής Δικονομίας - παρ. 38 που ακολουθεί). Η αίτηση αποφυλάκισης της 30 Ιανουαρίου, που είχε το ίδιο αντικείμενο και στηριζόταν στα ίδια αποδεικτικά στοιχεία με αυτή της 18 Σεπτεμβρίου 1990, είναι κατά συνέπεια άκαιρη και έπρεπε να δηλωθεί απαράδεκτη.

Τέλος, το Συμβούλιο Εφετών έκρινε αβάσιμη την αίτηση προσωπικής εμφάνισης του ενδιαφερομένου : δέχθηκε στο σημείο αυτό το συλλογισμό του Εισαγγελέα, ο οποίος, στις προτάσεις του στις 05 Φεβρουαρίου 1991, υπογράμμισε ότι μια τέτοια εμφάνιση "είναι κατανοητή μόνο όταν το Συμβούλιο Εφετών αποφαινόταν επί της ουσίας της υπόθεσης και στις περιπτώσεις που προβλέπονται ειδικά από το νόμο (Εφετείο Αθηνών, Απόφαση Νο 334/1982, Ποινικά Χρονικά, том. 52 σελ. 685)" (παρ. 39 που ακολουθεί).

ΣΤ.- Παραπομπή του αιτούντα με απόφαση ενώπιον του Ποινικού Εφετείου Κακουρημάτων

23.- Εν τω μεταξύ, στις 17 Σεπτεμβρίου 1990, αφού τέθηκε υπόψη του το θέμα της παραπομπής του κ. Σ.Κ. σε δίκη (προαναφερόμενη παρ. 15), το Συμβούλιο Εφετών άκουσε τον Εισαγγελέα, ο οποίος απεσύρθη αφού εξέθεσε τις προτάσεις

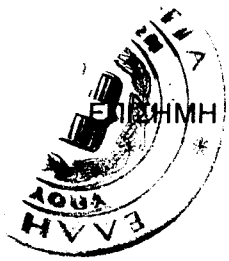
Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

του. Σε γραπτό της 05 Σεπτεμβρίου απαίτησε την ενλόγω παραπομπή καθώς και τη παράταση της κράτησης, που στηρίζεται στην απόφαση Νο 1/1990 (προαναφερόμενη παράγραφος 15). Στις 18 Δεκεμβρίου 1990, ο αιτών ζήτησε να εμφανισθεί ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών.

24.- Με την απόφαση (No 763/91) της 26 Φεβρουαρίου 1991, που αποτελείται από 314 σελίδες, το Συμβούλιο Εφετών, αφού συσκέφθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 1990 και 15 Φεβρουαρίου 1991, παρέπεμψε τον αιτούντα και δεκατέσσερις από τους συγκατηγορούμενούς του σε δίκη ενώπιον του Εφετείου Αθηνών, που εδρεύει για ποινικά θέματα και αποτελείται από τρεις Δικαστές (Τριμελές Εφετείο Κακουρηγημάτων). Κατά του ενδιαφερομένου, σαν Πρόεδρος - Γενικός Διευθυντής δημόσιας επιχείρησης, απήγγειλε κατηγορία για ιδιάζουσα κατάχρηση εμπιστοσύνης και απάτης, πράξεις συστατικές εγκλημάτων κατ'εξακολούθηση. Τον κατηγορήσε επίσης για ψευδείς δηλώσεις που έγιναν με την ιδιότητά του σαν δημοσίου υπαλλήλου. Έκρινε ότι οι περιστάσεις σύμφωνα με τις οποίες διαπράχθησαν τα εγκλήματα αυτά έδειχναν ότι ο κ. Σ.Κ. ήταν ιδιαίτερα επικίνδυνος και διέταξε κατά συνέπεια να συνεχίσει να κρατείται.

Σχετικά με τις αιτήσεις εμφανίσεως του αιτούντα και των συγκατηγορουμένων του, το Συμβούλιο Εφετών απέδειξε ότι τα γραπτά τους επιχειρήματα ήταν τόσο πλήρη, που προφορικές διευκρινήσεις δεν επιβαλόντουσαν. Επιπλέον, αυτά

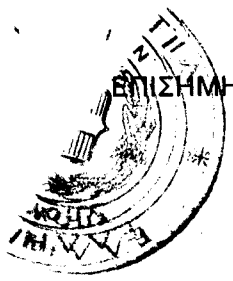

τα υπομνήματα που κατατέθηκαν μεταγενέστερα από τις προτάσεις του Εισαγγελέα δεν φέρουν κανένα καινούργιο στοιχείο και δεν τροποποιούν την εκτίμηση των αποδείξεων. Ειδικότερα, στο θέμα του ενδιαφερομένου, το Συμβούλιο Εφετών έκρινε ότι μπορούσε - χωρίς να παραβιάσει το άρθρο 309 παρ.2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (παρ. 37 που ακολουθεί) - να αρνηθεί να εξετάσει την αίτησή του με το αιτιολογικό ότι αυτή κατατέθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 1990, μεταγενέστερα λοιπόν από τη συνεδρίαση της 17 Σεπτεμβρίου 1990 (προαναφερόμενη παρ. 23).

2.- Αίτηση αποφυλάκισης της 29 Μαρτίου 1991

25.- Στις 29 Μαρτίου 1991, ο κ. ΣΚ. κατέθεσε καινούργια αίτηση αποφυλάκισης και προσωπικής εμφάνισης. Επανέλαβε ότι η διάρκεια της προσωπικής του κράτησης παραβίαζε το Σύνταγμα και το Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Υπογράμμισε ότι το σημείο έναρξης της διαρκείας αυτής αναγόταν στην ημέρα της πρώτης του φυλάκισης για μια από τις συστατικές του συνεχούς εγκλήματος πράξεις. Κατά συνέπεια, μια τέτοια διάρκεια ξεπερνούσε κατά πολύ το όριο των δεκαοκτώ μηνών που προβλέπεται από το Σύνταγμα και επιβαλόταν η αποφυλάκισή του. Επικουρικά, ζήτησε να τεθεί υπό δικαστικό έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 291 παρ.1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (παρ.34 που ακολουθεί).

26.- Στις 02 Απριλίου 1991, το Συμβούλιο Εφετών άκουσε

τον Εισαγγελέα, που κατέθεσε τη δικογραφία και τις προτάσεις του με χρονολογία την προηγούμενη ημέρα.

Στις 16 Απριλίου 1991, διεξήγαγε συνεδρίαση κατά την οποία ο αιτών, με την παρουσία του Εισαγγελέα, έλαβε ο ίδιος τον λόγο. Από τα πρακτικά της συνεδρίασης προκύπτει ότι επανέλαβε τα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν στο υπόμνημά του της 15 Απριλίου 1991. Απέκτησε προθεσμία μέχρι τις 23 Απριλίου για να καταθέσει συμπληρωτικές παρατηρήσεις.

27.- Με την απόφαση (No 1488/91) της 09 Μαΐου 1991, το Συμβούλιο Εφετών απέκρουσε την αίτηση. Οι δύο αποφάσεις φυλάκισης του ενδιαφερομένου, που υιοθετήθηκαν στις 23 Δεκεμβρίου 1988 και 31 Ιουλίου 1989 από τον Ανακριτή του Πλημμελειοδικείου Αθηνών (προαναφερόμενες παρ. 8 και 10) ήταν άκυρες από τις 21 Ιουνίου 1990 και 31 Ιανουαρίου 1991 αντίστοιχα. Μόνο αυτή της 24 Μαΐου 1990, που ελήφθη από τον Ειδικό Ανακριτή του Εφετείου Αθηνών (προαναφερόμενη παρ. 13) ρύθμιζε την κατάσταση του κ. ΣΚ. Κατά συνέπεια, η διάρκεια κράτησης έπρεπε να υπολογισθεί από την ημερομηνία αυτή και όχι από την πρώτη φυλάκιση του αιτούντα. Για να δικαιολογηθεί η απόφασή του, το Συμβούλιο Εφετών στηρίχθηκε στο γεγονός ότι υπήρχε πραγματική σωρία παραβάσεων, για την ανάγκη δύο φάσεων ανακρίσεως, για την άρνηση του ενδιαφερομένου να συνεργασθεί καθώς και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, της οποίας απαιτείται επεξήγηση, εκτός της δικαστικής ανάκρισης, πολυάριθμων λογιστικών ελέγχων.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Με καινούργια απόφαση (No 1549/91) της 17 Μαΐου 1991, το ίδιο Συμβούλιο Εφετών αποφάσισε να παρατείνει την προσωρινή κράτηση του αιτούντα για συμπληρωματική περίοδο έξι μηνών.

28.- Στις 27 Αυγούστου και 20 Σεπτεμβρίου 1991, ο Άρειος Πάγος απέρριψε τις αναιρέσεις του κ.Σ.Κ. κατά των αποφάσεων της 09 και 17 Μαΐου 1991 για το λόγο ότι δεν υπόκειντο σε τέτοια προσφυγή (άρθρα 287 παρ.2, 291 και 482 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας)

Η.- Αποφυλάκιση του αιτούντα και διαδικασία δίκης

29.- Ο αιτών απέκτησε την ελευθερία του στις 24 Νοεμβρίου 1991. Εν τω μεταξύ, η διαδικασία δίκης ξεκινήσει στις 13 Σεπτεμβρίου 1991 ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Αθηνών.

30.- Στις 30 Ιανουαρίου 1992 (Απόφαση No 232/92), κατά το πέρας των συζητήσεων, που παρατάθηκαν τέσσερις μήνες, το Δικαστήριο δήλωσε ότι ο ενδιαφερόμενος ήταν ένοχος ιδιάζουσας κατάχρησης εμπιστοσύνης και τον καταδίκασε σε επτά χρόνια κάθειρξης. Μείωσε την περίοδο των δύο χρόνων έντεκα μηνών και τριών ημερών προσωρινής κράτησης και καθόρισε σε τέσσερα χρόνια και εικοσι-επτά ημέρες το υπόλοιπο της διάρκειας φυλάκισης.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Στις 01 Ιουλίου 1994, το Εφετείο Αθηνών αποτελούμενο από πέντε Δικαστές - δικάζοντας επί της έφεσης που κατατέθηκε από τον κ. ΣΚ. κατά της απόφασης Νο 232/92 - χαρακτήρισε πλημμέλημα τις παραβάσεις και μείωσε την ποινή σε δύο χρόνια και έξι μήνες φυλάκισης, στην οποία καταλόγισε τη διάρκεια προσωρινής κράτησης και φυλάκισης που υπέστη μέχρι τώρα (30 Ιανουαρίου - 05 Μαΐου 1992). Τελος, έκρινε ότι το Κράτος δεν ήταν υποχρεωμένο να αποζημιώσει τον αιτούντα για τον επιπλέον χρόνο κατά τον οποίο είχε στερηθεί της ελευθερίας του.

II.- ΣΧΕΤΙΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

A.- Σύνταγμα

31.- Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ.4 του Συντάγματος του 1975,

"Ο Νομος καθορίζει τη μέγιστη διάρκεια της προσωρινής κράτησης, που δεν πρέπει να υπερβαίνει το έτος για τα κακουργήματα και τους πέντε μήνες για πλημμελήματα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι μέγιστες αυτές διαρκείες μπορούν να παραταθούν για έξι και τρεις μήνες αντίστοιχα με απόφαση του αρμόδιου Συμβουλίου Εφετών.

B.- Κώδικας Ποινικής Δικονομίας

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

1.- Διατάξεις σχετικές με τη διάρκεια της προσωρινής κράτησης

32.- Κατά την περίοδο των γεγονότων, το άρθρο 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που ορίζει τα μέγιστα όρια της προσωρινής κράτησης, όριζε :

"1.- Αν κατά την ανάκριση η προσωρινή κράτηση διαρκεί έξι μήνες σε περίπτωση κακουργήματος, ή τρεις μήνες σε περίπτωση πλημμελήματος ο Ανακριτής πρέπει να κοινοποιήσει, μέσα σε πέντε ημέρες και σε αιτιολογημένη αναφορά, στον Εισαγγελέα Εφετών τους λόγους για τους οποίους δεν ολοκληρώθηκε η ανάκριση. Ο τελευταίος διαβιβάζει τη δικογραφία στον Εισαγγελέα, που το παραπέμπει στο Συμβούλιο Εφετών. Αφού ακούσει τους διαδίκους ή τους Συνηγόρους τους - που προσκλήθηκαν εικοσιτέσσερις ώρες τουλάχιστον πριν τη συνεδρίαση - το Συμβούλιο αποφαινεται με αιτιολογημένη και αμετάκλητη απόφαση για την παράταση της κράτησης ή την αποφυλάκιση του κατηγορουμένου.

2.- Σε κάθε περίπτωση και μετά το τέλος της ανάκρισης και μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης, η μέγιστη διάρκεια της προσωρινής κράτησης δεν μπορεί να υπερβεί, για την ίδια παράβαση, ένα έτος για τα κακουργήματα και έξι μήνες για τα πλημμελήματα. Σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων, το Συμβούλιο Εφετών, με αιτιολογημένη απόφαση που δεν επιδέχεται εφεσης, μπορεί να παρατείνει τις εν λόγω προθεσμίες, δια μιας ή διαδοχικά, κατά έξι ή τρεις μήνες αντίστοιχα (...).

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Αν η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον του Ανακριτή και η προσωρινή κράτηση συνεχίζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ο Ανακριτής πρέπει, τριάντα ημέρες πριν τη λήξη της μέγιστης προθεσμίας που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο, να διαβιβάσει στον Εισαγγελέα τη δικογραφία με αναφορά που αναφέρει τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται η παράταση της προσωρινής κράτησης. Ο Εισαγγελέας παραπέμπει τη δικογραφία και την εν λόγω αναφορά με την πρότασή του στο Συμβούλιο Εφετών. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο αρμόδιος Εισαγγελέας πρέπει, είκοσι πέντε ημέρες τουλάχιστον πριν από τη λήξη της μέγιστης διάρκειας της προβλεπόμενης σε αυτή την παράγραφο προσωρινής κράτησης ή πριν το τέλος της παράτασης που έχει ήδη διαταχθεί, να υποβάλλει στο Συμβούλιο Εφετών πρόταση διατήρησης ή άρσης της κράτησης.

(...)

6.- Οποιαδήποτε αβεβαιότητα και αμφισβήτηση σχετικές με τη μέγιστη διάρκεια της προσωρινής κράτησης που αναφέρονται στη πρώτη και δεύτερη παράγραφο του παρόντος άρθρου θα επιλύεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Εφετών (...), το οποίο πρέπει να καλέσει τον κατηγορούμενο σαραντα-οκτώ ώρες εκ των προτέρων. Η απόφαση του Συμβουλίου Εφετών επιδέχεται αναίρεση από την πλευρά του κατηγορουμένου ή του Εισαγγελέα".

Η τελευταία αυτή παράγραφος προστέθηκε από το Νόμο Νο 1897/90, του οποίου το άρθρο 14 έδινε στην παρούσα παράγραφο αναδρομική ισχύ από τις 24 Ιουλίου 1974.

Το άρθρο 287 παρ.1 και 2, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο Νο 2207/94 του 1994, ορίζει :

"1.- Αν η προσωρινή κράτηση διαρκεί έξι μήνες σε περίπτωση κακουργήματος ή τρεις μήνες σε περίπτωση πλημμελήματος, το Συμβούλιο Εφετών αποφασίζει, με τελεσίδικη και αιτιολογημένη απόφαση, αν ο κατηγορούμενος πρέπει να κρατηθεί ή να αποφυλακισθεί. Για το λόγο αυτό :

α. Αν η ανάκριση συνεχίζεται, ο Ανακριτής πρέπει να κοινοποιήσει, σε πέντε ημέρες πριν τη λήξη των προαναφερομένων προθεσμιών και με αιτιολογημένη αναφορά, στον Εισαγγελέα Εφετών τους λόγους για τους οποίους η ανάκριση δεν τελείωσε και να διαβιβάσει τη δικογραφία στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος τη διαβιβάζει μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών στο Συμβούλιο Εφετών. Πέντε ημέρες τουλάχιστον πριν τη συνεδρίαση αυτού, ο κατηγορούμενος πρέπει να κληθεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή μέσω του Δικηγόρου του, που τον διορίζει με απλή επιστολή, που θεωρείται από το Διευθυντή της φυλακής. Το Συμβούλιο Εφετών αποφαινεται αφού ακούσει τον κατηγορούμενο ή το Δικηγόρο του, αν αυτοί είναι παρόντες και τον Εισαγγελέα. Αν η ανάκριση διεξάγεται από Εφέτη δυνάμει του άρθρου 29, το Συμβούλιο Εφετών είναι αρμόδιο να αποφανθεί.

β. Μετά το τέλος της ανάκρισης και μέσα σε πέντε ημέρες που προηγούνται της λήξης της προαναφερόμενης ημερομηνίας, ο Εισαγγελέας του Δικαστηρίου ενώπιον του οποίου δικάζεται η υπόθεση ή ο Εισαγγελέας Εφετών (...) πρέπει να διαβιβάσει στο αρμόδιο Συμβούλιο Εφετών σύμφωνα με την ακόλουθη παραγραφο, τη δικογραφία με αιτιολογημένη πρόταση. Για τα υπόλοιπα, εφαρμόζεται το εδάφιο α.

2.- Σε κάθε περίπτωση και μέχρι την υιοθέτηση της τελεσίδικης απόφασης, η μέγιστη διάρκεια της προσωρινής κράτησης για την ίδια παράβαση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος για κακουργήματα και τους έξι μήνες για πλημμελήματα. Σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων, οι προθεσμίες αυτές μπορεί να παραταθούν κατά έξι ή τρεις μήνες αντίστοιχα με αιτιολογημένη απόφαση, που δεν επιδέχεται έφεσης :

α) του Συμβουλίου Εφετών (...)

β) του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών του Πρωτοδικείου (...).

Αν η ανάκριση εκκρεμεί ενώπιον του Ανακριτή και η προσωρινή κράτηση συνεχίζεται δυνάμει της πρώτης παραγράφου, ο Ανακριτής πρέπει, τριάντα ημέρες πριν τη λήξη της μέγιστης προθεσμίας αυτής, σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, να διαβιβάσει τη δικογραφία στον Εισαγγελέα, που τη

γνωστοποιεί μεσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών και με αιτιολογημένη πρόταση στο Συμβούλιο Εφετών. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο αρμόδιος Εισαγγελέας πρέπει, εικοσιπέντε ημέρες τουλάχιστον πριν τη λήξη της μέγιστης προθεσμίας προσωρινής κράτησης, σύμφωνα με την παράγραφο αυτή και πριν το τέλος της παράτασης που έχει ήδη διαταχθεί, να υποβάλλει στο αρμόδιο Συμβούλιο Εφετών πρόταση διατήρησης ή άρσης της κράτησης. Για το επιπλέον, εφαρμόζονται οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου σχετικής με την κλήση προς εμφάνιση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο καθώς και αυτή του Εισαγγελέα".

33.- Όταν υπάρχει κατ'ιδέα συρροή περισσότερων παραβάσεων ή όταν η παράβαση διαπράχθηκε κατ'εξακολούθηση, οι προβλεπόμενες στο άρθρο 287 προθεσμίες υπολογίζονται από τότε που για πρώτη φορά κρατήθηκε ο κατηγορούμενος είτε για ένα από τα εγκλήματα που συρρέουν κατ'ιδέα είτε για μία από τις μερικότερες πράξεις που απαρτίζουν το κατ'εξακολουθηση έγκλημα (άρθρο 288). Αντίθετα, σε περίπτωση πραγματικής σώρευσης, η προθεσμία κράτησης για καθεμία από τις παραβάσεις είναι συγκεκριμένη και το άρθρο 288 δεν εφαρμόζεται.

34.- Όταν παρατείνεται η προσωρινή κράτηση πέρα της παραπομπής της σε δίκη, το αρμόδιο Συμβούλιο Εφετών μπορεί, με αίτηση του κατηγορουμένου ή του Εισαγγελέα

αυτεπαγγέλτως, να διατάξει να επιβληθούν στον κατηγορούμενο περιοριστικοί όροι (άρθρο 291 παρ.1).

2.- Διατάξεις σχετικές με τη διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών

35.- Σύμφωνα με το άρθρο 306 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, οι συζητήσεις του Συμβουλίου Εφετών δεν είναι δημόσιες, οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία, αφού ακουσθεί ο Εισαγγελέας και αποσυρθεί (άρθρο 138).

36.- Ο Ανακριτής πρέπει να ενημερώσει τους διαδίκους για τη περάτωση της ανάκρισης και να διαβιβάσει τη δικογραφία στον Εισαγγελέα. Οι διάδικοι μπορούν λοιπόν να παρακαλέσουν τον τελευταίο - ακόμα και προφορικά - να τους δώσει αντίγραφο των προτάσεων, που πρόκειται να υποβάλλει στο Συμβούλιο Εφετών. Αν διατυπώσουν ένα τέτοιο αίτημα, ο Εισαγγελέας του καλεί για το σκοπό αυτό μέσα σε προθεσμία εικοσι-τεσσάρων ωρών. Από τη στιγμή αυτή, οι διάδικοι μπορούν να ζητήσουν να εμφανισθούν αυτοπροσώπων ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών. Αν αντίθετα δεν επιθυμούν να λάβουν αντίγραφο, ο Εισαγγελέας δεν έχει καμμία υποχρέωση κοινοποίησης· οι προτάσεις του βρίσκονται εντούτοις κατατεθειμένες στη Γραμματεία της Εισαγγελίας και οι διάδικοι μπορούν να λάβουν γνώση, ακόμα και αν έχουν σταλεί εν τω μεταξύ στο Συμβούλιο Εφετών (άρθρο 308).

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

Ο Αρειος Πάγος έκρινε ότι η αίτηση προσωπικής εμφάνισης πρέπει να κατατεθεί το αργότερο κατά την συνεδρίαση του Συμβουλίου Εφετών, ατά την οποία ο Εισαγγελέας εκθέτει τις προτάσεις του (Αρειος Πάγος, Αποφάσεις Νο 187/81 και 1813/81).

37.- Η αρμοδιότητα του Συμβουλίου Εφετών, μετά το πέρας της ανάκρισης, διέπεται από το ακόλουθο άρθρο 309:

"1.- Το Συμβούλιο Εφετών μπορεί :

- α. να αποφασίσει να μην γίνει κατηγορία
- β. να παύσει οριστικά τη ποινική δίωξη
- γ. να αναστείλει τη ποινική δίωξη, αλλά μόνο για εγκλήματα ανθρωποκτονίας από πρόθεση, ληστείας, εκβιασμού, κλοπής (...) και εμπρησμού
- δ. να διατάξει συμπληρωματική ανακρίση και
- ε. να παραπέμψει τον κατηγορούμενο σε (δίκη ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου

2.- Το Συμβούλιο έχοντας υπόψη του την αίτηση ενός των διαδίκων πρέπει να διατάξει την εμφάνιση αυτού για να παρεχουν, με την παρουσία Εισαγγελέα, κάθε διευκρίνηση.

Μπορεί επιπλέον να διατάξει τους Συνηγόρους να καταθέσουν προφορικά παρατηρήσεις σχετικές με την υπόθεση. Το Συμβούλιο μπορεί επίσης να διατάξει αυτεπαγγέλτως τις προαναφερόμενες πράξεις. Δεν μπορεί να απορρίψει αίτηση εμφάνισης παρά μόνο για συγκεκριμένους λόγους που πρέπει να αναφέρονται ρητά στην απόφασή του. Όταν διατάξει την εμφάνιση ενός των διαδίκων, το Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να καλέσει και να ακούσει και τον άλλο.

Οι λόγοι για τους οποίους το Συμβούλιο Εφετών απορρίπτει την αίτηση εμφάνισης εξαρτώνται από τη διακριτική του ευχέρεια και αποδεσμεύονται από τη νομολογία. Για παραδειγμα, η Κυβέρνηση αναφέρει στο υπόμνημά της το κίνδυνο διατάραξης της τάξης, κίνδυνος απόδρασης ή κακομεταχείρισης του κατηγορουμένου από το πλήθος, την αδυναμία γρήγορης μεταφοράς κλπ. Εντούτοις, η πλειοψηφία των αιτήσεων εμφάνισης (99% σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις) απορρίπτεται με το αιτιολογικό ότι ο κατηγορούμενος είχε την ευκαιρία να αναπτύξει επαρκώς τους ισχυρισμούς του υπεράσπισης στο υπόμνημά του. Εντούτοις, είναι δεκτό ότι μια μη αιτιολογημένη ή σιωπηλή απόρριψη επιφέρει την απόλυτη ακύρωσή του, σύμφωνα με το άρθρο 171 παρ. 1δ).

38.- Το Συμβούλιο Εφετών παραπέμπει τον κατηγορούμενο σε δίκη, όταν κρίνει ότι υπάρχουν επαρκώς σοβαρές ενδείξεις, που επιτρέπουν να στηριχθεί κατηγορία για

καθορισμένη παραβαση (άρθρο 313). Αποφαίνεται ταυτόχρονα για την ανάγκη παράτασης ή άρσης της κράτησης, σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος θα ήταν ακόμα στη φυλακή (άρθρο 315 παρ.1).

3.- Απόφαση Νο 334/1982 του Εφετείου Αθηνών

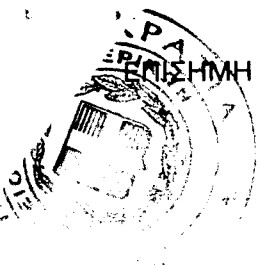
39.- Στην απόφασή του Νο 334/1982, στην οποία αναφέρεται ο Εισαγγελέας στις αιτήσεις του της 05 Φεβρουαρίου 1991, απορρίπτοντας την αίτηση εμφάνισης του αιτούντα (προαναφερόμενη παρ. 22), το Εφετείο έκρινε :

"(...) το δικαίωμα του κατηγορουμένου να ζητήσει την εμφάνισή του ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών για να δώσει διευκρινήσεις απαιτεί (...), μετά το τέλος της ανάκρισης και μέχρι την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης, μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται ειδικά από το νόμο όπως σε αυτή του ελέγχου της διάρκειας της προσωρινής κράτησης (άρθρο 287 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας). Κατά συνέπεια, η αίτηση προσωπικής εμφάνισης του κατηγορουμένου, που τείνει στην άρση της προσωρινής του κράτησης ή την αντικατάστασή της με περιοριστικούς όρους δεν είναι αποδεκτή' δεν ήταν εξ'άλλου επιτρεπτή σύμφωνα με την προυπάρχουσα νομοθεσία (...) όταν το Συμβούλιο Εφετών αποφαινετο επί αίτησης αποφυλακίσης (...). Αυτό προκύπτει ειδικώτερα :

α. του τίτλου σύμφωνα με τον οποίο το άρθρο 309

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας βρίσκεται τοποθετημένος, ήτοι "Δικαιοδοσία του Συμβουλίου Εφετών μετά το τέλος της ανάκρισης"

β. της θέσης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου αμέσως μετά τη παράγραφο 1, που αριθμεί τις περιπτώσεις στις οποίες το Συμβούλιο Εφετών αποφαινεται επί της ουσίας της υπόθεσης

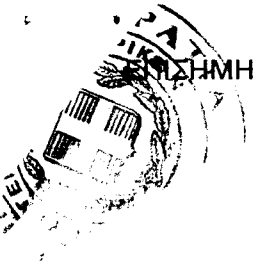
γ. του γεγονότος ότι ενώ η εμφάνιση των κατηγορουμένων ή των Συνηγόρων των προβλέπεται από το άρθρο 287 - που διέπει τα θέματα της μεγίστης διάρκειας της προσωρινής κράτησης -, δεν προβλέπεται από τα άρθρα 284, 285, 286 και 291 (...), και

δ. του τελικού σκοπού του άρθρου 309 παρ.2 (...), που δίνει τη δυνατότητα στους διαδίκους να καταθέσουν κατ'αντιμωλία ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών διευκρινήσεις και λεπτομέρειες για την επίδικη υπόθεση ή δυνατότητα αυτή υπάρχει μόνο όταν το Συμβούλιο Εφετών καλείται να αποφανθεί επί της ουσίας της υπόθεσης ή κατ'αντιμωλία συζήτηση ενώπιον αυτού σχετικά με αίτηση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους είναι κατά τα λοιπά αβάσιμη (...). Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις αυτές, η επίδικη έφεση δεν είναι νόμιμη και πρέπει να απορριφθεί σαν απαράδεκτη".

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

40.- Ο κ. ΣΚ. έθεσε υπόψη της Επιτροπής (αίτηση Νο 17977/91) στις 07 Μαρτίου 1991. Επικαλούμενος τα άρθρα 5 παρ.1 και 3 της Συνθήκης, ισχυριζόταν ότι η προσωρινή του κράτηση ήταν παράνομη και είχε ξεπεράσει μια "λογική προθεσμία". Ισχυριζόταν επίσης παράβαση της αρχής της ισότητας των όπλων ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών, κάτι που έφτιξε το δικαίωμά του προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου, που εγγυάται το άρθρο 5 παρ.4.

41.- Στις 05 Μαΐου 1993, η Επιτροπή κράτησε το τελευταίο αυτό παράπονο, καθ'όσον αφορούσε τις διαδικασίες ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών που ολοκληρώθηκαν μετά τις 07 Σεπτεμβρίου 1990 και απέρριψε την αίτηση για το επιπλέον.

Στην αναφορά της στις 11 Ιανουαρίου 1994 (άρθρο 31), αποδεικνυει, ομόφωνα, παραβίαση του άρθρου 5 παρ.4, μόνο για τη διαδικασία σχετικά με την αίτηση αποφυλάκισης της 30 Ιανουαρίου 1991.

Το πλήρες κείμενο της γνωμοδότησης αναφέρεται σε παράρτημα στην παρούσα απόφαση ¹

Σημείωση του Γραμματέα

¹ για λόγους πρακτικής δε θα αναφέρεται παρά μόνο στην έντυπη έκδοση (τόμος 325 σειρά Α των εκδόσεων του Δικαστηρίου), αλλά καθένας μπορεί να το προμηθευθεί από το Γραμματέα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

42.- Στο υπόμνημά του, η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να

"απορρίψει την αίτηση του κ. ΣΚ. (...) και να κρίνει ότι ο αιτών δεν ήταν θύμα παραβίασης του άρθρου 5 παρ.4 της Συνθήκης".

ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

I.- ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΙΚΙΑΣ

43.- Στην απόφασή της για το αποδεκτό της αίτησης, η Επιτροπή κράτησε το παράπονο του κ. ΣΚ., που συνάγεται από το άρθρο 5 παρ.4 της Συνθήκης καθ'όσον αφορούσε τις διαδικασίες ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών έχοντας τελειώσει μετά τις 07 Σεπτεμβρίου 1990. Εντούτοις, ούτε στην απόφαση αυτή ούτε στη γνωμοδότησή της εξέτασε αυτή σχετικά με την αίτηση αποφυλάκισης, που διατυπώθηκε από τον αιτούντα στις 18 Σεπτεμβρίου 1990 (προαναφερόμενη παρ. 19) και μεταγενέστερα λοιπόν της προαναφερόμενης ημερομηνίας.

44.- Έχοντας το σύνολο της νομολογίας στα όρια της *saisine*, το Δικαστήριο έχει κυρίως τη δύναμη να γνωρίζει κάθε θέμα που θα προκύψει κατά τη διάρκεια της εξέτασης της

αντιδικίας παραμένει ελεύθερο να εκτιμήσει τις διαπιστώσεις της αναφοράς της Επιτροπής και, αν συντρέχει περίπτωση, να αντικρούσει, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατέχει ή που θα συγκεντρώσει στην ανάγκη (βλ. μεταξύ άλλων, απόφαση Kraska κατά Αυστρίας στις 19 Απριλίου 1993, Σειρά Α Νο 254-B, σελ. 47 παρ.22).

45.- Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι στην αίτησή του στην Επιτροπή, ο κ. ΣΚ. παραπονιέται για το σύνολο των διαδικασιών που τον αφορούν γενικά, χωρίς να τους ορίσει αναλυτικά. Κατά τα λοιπά, δεν προκύπτει από τη δικογραφία ενώπιον του Δικαστηρίου ότι συνόδευσε την αίτηση αποφυλάκισής του στις 18 Σεπτεμβρίου 1990 με αίτηση προσωπικής του εμφάνισης.

Κατά συνέπεια, δεν οφείλει να γνωρίζει αυτεπαγγέλτως την όψη αυτή της αίτησης.

II.- ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΧΥΡΙΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

46.- Ο αιτών επικαλείται το ακόλουθο άρθρο 5 παρ.4 της Συνθήκης :

"Κάθε άνθρωπος που στερείται της ελευθερίας του με σύλληψη ή κράτηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή

ενώπιον του Δικαστηρίου για να αποφασίσει σύντομα για την νομιμότητα της κράτησής του και να διατάξει την αποφυλάκισή του αν η κράτηση είναι παράνομη".

47.- Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η δυνατότητα για ένα κρατούμενο "να ακουσθεί ο ίδιος, ή, σε ανάγκη, μέσω κάποιας μορφής αντιπροσώπευσης" αναφέρεται σε ορισμένες περιπτώσεις ανάμεσα στις "θεμελιώδεις εγγυήσεις της διαδικασίας που εφαρμόζεται σε θέματα στέρησης της ελευθερίας" (Απόφαση Sanchez-Reisse κατά Ελβετίας της 21 Οκτωβρίου 1986, σειρά Α Νο 107, σελ. 19 παρ.51). Τέτοια είναι η περίπτωση κυρίως όταν η εμφάνιση του κρατουμένου μπορεί να θεωρηθεί σα μέσο εξασφάλισης του σεβασμού της ισότητας των όπλων, μια από τις βασικές προστασίες συναφές σε δίκη χαρακτήρα νομικού χαρακτήρα απέναντι στην Επιτροπή.

48.- Ο ενδιαφερόμενος ισχυρίζεται παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών του Εφετείου Αθηνών. Προκύπτει από την άρνηση που υπέστη να εμφανισθεί αυτοπροσώπως ενώπιον της δικαιοδοσίας αυτής, ενώ ο Εισαγγελέας είχε ακουστεί.

49.- Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη τρεις αιτήσεις εμφάνισης : η πρώτη, που κατατέθηκε από τον κ. ΣΚ. στις 18 Δεκεμβρίου 1990 επ'ευκαιρία της

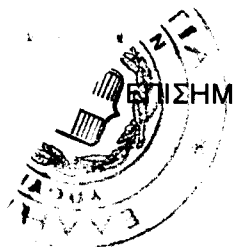
διαδικασίας σχετικής με την παραπομπή σε δίκη (προαναφερόμενη παρ. 23), η δεύτερη και η τρίτη κατατέθηκαν στις 30 Ιανουαρίου και 29 Μαρτίου 1991 μαζί με τις αιτήσεις αποφυλάκισης (προαναφερόμενες παρ. 20 και 25).

Για να ερευνηθεί αν ο αιτών πραγματικά υπέφερε από την κατάσταση για την οποία παραπονιέται, πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατάσταση όπου η υπόθεση βρισκόταν τότε και οι προηγούμενες αιτήσεις αποφυλάκισης.

Α.- Αίτηση της 18 Δεκεμβρίου 1990

50.- Το Δικαστήριο σημειώνει ότι δυνάμει του άρθρου 309 παρ.2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η εμφάνιση του κατηγορουμένου είναι υποχρεωτική αν αυτός το απαιτήσει (προαναφερόμενη παρ.37). Για να είναι αποδεκτή, μία τέτοια αίτηση πρέπει να κατατεθεί από τη στιγμή που ο κατηγορούμενος λάβει αντίγραφο των προτάσεων του Εισαγγελέα ή λάβει γνώση ο ίδιος από το Γραμματέα της Εισαγγελίας και το αργότερο επ'ευκαιρία της συνεδρίασης του Συμβουλίου Εφετων κατά τη διάρκεια της οποίας ο Εισαγγελέας αναπτύσσει τις προτάσεις του (άρθρο 308 και Νομολογία του Αρείου Πάγου - προαναφερομένη παρ. 36).

51.- Στο θέμα αυτό, ο ενδιαφερόμενος ζήτησε να εμφανισθεί στις 18 Δεκεμβρίου 1990, ενώ ο Εισαγγελέας είχε

ακουσθεί στις 17 Δεκεμβρίου 1990. Το Συμβούλιο Εφετών το βεβαίωσε στην απόφασή του στις 26 Φεβρουαρίου 1991 (προαναφερομενη παρ.24).

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο κ. ΣΚ. , ελλείπει τήρησης των προθεσμιών που καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία στο θέμα αυτό, δεν μπορεί να ισχυρισθεί προσβολή της αρχής της ισότητας των όπλων σε ό,τι αφορά τη διαδικασία αυτή.

B.- Αίτηση της 30 Ιανουαρίου 1991

52.- Η Κυβέρνηση βεβαιώνει ότι η απόρριψη της αίτησης της 30 Ιανουαρίου 1991 από το Συμβούλιο Εφετών ήταν εντελώς δικαιολογημένη και δεν έθιγε τα δικαιώματα του αιτούντα. Αυτός έχοντας αναπτύξει γραπτώς και λεπτομερώς τα επιχειρήματά του, δεν υπήρχε ανάγκη προφορικών διευκρινήσεων. Εξ'άλλου, δεν θα ήταν σωστό να εξετασθούν ξεχωριστά οι διαφορετικές διαδικασίες σχετικές με τις αιτήσεις αποφυλάκισης του ενδιαφερομένου. Αντίθετα, θα πρέπει να θεωρηθούν οι τελευταίες ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος ενός συνόλου, επειδη είχαν όλες ένα κοινό αντικείμενο και στηριζόντουσαν στα ίδια γεγονότα και στα ίδια επιχειρήματα.

53.- Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο κ. ΣΚ. ζήτησε

στις 30 Ιανουαρίου 1991 να εξετασθεί, ενώ από τις 11 Ιουνίου 1990 είχε κλείσει η ανάκριση και από τις 05 Σεπτεμβρίου 1990 η δικογραφία βρισκόταν ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών, το οποίο θα έπρεπε να αποφανθεί σύντομα τόσο για την παραπομπή του ενδιαφερομένου σε δίκη όσο και για τη διατήρηση ή την άρση της κράτησής του (προαναφερομενες παρ. 15 και 38).

Το άρθρο 309 παρ.2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προσφέρει στο κατηγορούμενο τη δυνατότητα να δώσει προφορικά διευκρινήσεις ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών (προαναφερόμενη παρ. 37). Η νομολογία των ελληνικών Δικαστηρίων - που παρακολουθείται κατά τα λοιπα από τον Εισαγγελέα όταν ζητήσει την απόρριψη της επίδικης αίτησης - δέχεται ότι τέτοια εμφάνιση πραγματοποιείται μόνο όταν το Συμβούλιο αποφαινεται επί μιας των περιπτώσεων που αναφέρονται στη παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου ή σε περιπτώσεις που προβλέπονται ειδικά από το νόμο, κυρίως από το άρθρο 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (προαναφερόμενη παρ. 39).

Επιπλέον, κατά την εποχή των γεγονότων και ενώ η παρ. 1 του άρθρου 287 επέτρεπε την εμφάνιση του κατηγορουμένου αν η κράτηση έπρεπε να παραταθεί για πρώτη φορά κατά έξι μήνες (για τα κακουργήματα), η παρ. 2 του ίδιου άρθρου, που εφαρμόζεται στη περίπτωση του αιτούντα, δεν περιείχε παρόμοια διάταξη για παράταση μεταγενέστερη της ίδιας κράτησης σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

(προαναφερόμενη παρ. 43). Στην αίτηση αποφυλάκισής του στις 05 Ιουλίου 1990 - που βρίσκεται εκτός του πεδίου ελέγχου του Δικαστηρίου - ο ενδιαφερόμενος κατήγγειλε την έλλειψη αυτή της ελληνικής νομοθεσίας και ζήτησε το όφελος διάταξης πιο ευνοϊκής από τη παράγραφο 1 του άρθρου 287 (προαναφερόμενη παρ. 17).

Το Δικαστήριο αποδεικνύει ότι η παράγραφος 6 του άρθρου αυτού, που ίσχυε κατά την εποχή των γεγονότων, καθώς και η παράγραφος 2 στην σημερινή της έκδοση, προβλέπουν αυτή τη δυνατότητα (προαναφερόμενη παρ. 32). Εντούτοις, οι παριστάμενοι, όταν ρωτήθηκαν από το Δικαστήριο κατά την εξέταση, δεν έδωσαν καμμία πειστική εξήγηση σχετικά με την έλλειψη εφαρμογής της παραγράφου 6 στην προκειμένη περίπτωση.

54.- Ο Εισαγγελέας κατέθεσε στις 05 Φεβρουαρίου 1991 ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών τις γραπτές του προτάσεις που έτειναν στην απόρριψη των αιτήσεων αποφυλάκισης και προσωπικής εμφάνισης του κ. ΣΚ. , τις υπερασπίστηκε προφορικά την επομένη (προαναφερόμενη παρ. 21). Το Συμβούλιο Εφετών αποφάσισε στην ίδια κατεύθυνση στις 13 Φεβρουαρίου (προηγούμενη παρ. 22), χωρίς ο αιτών να λάβει γνώση των ενλόγω προτάσεων και χωρίς να μπορεί να τις ανασκευάσει γραπτά ή προφορικά.

Κατά την συνεδρίαση της 21 Φεβρουαρίου 1995, ο

Εκπρόσωπος του οργάνου της Κυβέρνησης απεδέχθη, αφ'ενός, ότι ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας στο στάδιο αυτό δε παρέχει στο κατηγορούμενο το δικαίωμα να απαιτήσει αντίγραφο των προτάσεων του Εισαγγελέα ή να τις παραλάβει αυτεπαγγέλτως και, αφ'ετέρου, ότι ο κατηγορούμενος μπορεί να ζητήσει αντίγραφο του πρακτικού ακρόασης του Εισαγγελέα μετά την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου.

55.- Η Κυβέρνηση υποστηρίζει εντούτοις ότι οι περιστάσεις δεν ήταν αρκετές για να καταλήξει στην παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων. Παίρνει επιχείρημα για το ρόλο του Εισαγγελέα, που δεν είναι αυτός του "διαδίκου", αλλά αυτός του αμερόληπτου οργάνου, που έχει αποστολή να βοηθήσει του Δικαστές στην ανακάλυψη της αλήθειας και στην εφαρμογή του δικαίου : αφού έθεσε σε κίνηση τη δημόσια πράξη, δεν κάνει παρά να προσφέρει την "απαραίτητη αντίρρηση στη μονόπλευρη φωνή της υπεράσπισης".

56.- Το Δικαστήριο δεν μπορεί να αγνοήσει το γεγονός ότι ο Εισαγγελέας εκπροσωπεί κυρίως τα συμφέροντα της Πολιτείας στη ποινική δίκη. Στα πλαίσια της επίδικης αίτησης, η αποστολή της έγκειτο στο να υποβάλλει στο Συμβούλιο Εφετών τη διατήρηση σε κράτηση ή αποφυλάκιση του κατηγορουμένου. Στην περίπτωση αυτή, κατέληγε πάντοτε στην έννοια της παράτασης.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

57.- Από άλλη πλευρά, το Δικαστήριο αναγνώριζε ότι ο ενδιαφερόμενος κατέθεσε, κατά την ανάκριση και ακόμα μετά το κλείσιμό της, πολλές αιτήσεις αποφυλάκισης και πολλά υπομνήματα για το σκοπό αυτό. Τα επιχειρήματά του, σχετικά κατά το μεγαλύτερο μέρος με τον χαρακτηρισμό των παραβιάσεων που στηρίχθηκαν εναντίον του και τους λόγους της φυλάκισης, ήταν αναμφίβολα γνωστά στον Εισαγγελέα και το Συμβούλιο Εφετών.

Εντούτοις, όταν διατύπωσε την επίδικη αίτηση, ο κ. ΣΚ. βρισκόταν κρατούμενος εδώ και εικοσι πέντε μήνες και δέκα ημέρες δυνάμει των τριών διαδοχικών αποφάσεων, από τις οποίες καθμία καθόριζε διαφορετικό σημείο εκκίνησης για τον υπολογισμό της προσωρινής του κράτησης. Δύο ανάμεσά τους είχαν παραταθεί μέχρι το μέγιστο επιτρεπόμενο από το Σύνταγμα. Στην αίτησή του, κατήγγειλε ανάμεσα σε άλλα την ασυμβατότητα της διάρκειας αυτής με το Σύνταγμα και τη Συνθήκη.

58.- Με βάση τις θεωρήσεις αυτές, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η ισότητα του όπλων επέβαλε να προσφερθεί στον αιτούντα η δυνατότητα να εμφανισθεί ταυτόχρονα με τον Εισαγγελέα για να μπορέσει να απαντήσει στις προτάσεις του.

Ελλείψει προσφοράς στον ενδιαφερόμενο κατάλληλης συμμετοχής στη δίκη, της οποίας η έκβαση ήταν καθοριστική για τη διατήρηση ή την άρση της κράτησής του, το ελληνικό

νομικό σύστημα που ίσχυε την εποχή εκείνη και όπως είχε εφαρμοσθεί στην παρούσα υπόθεση δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 5 παρ.4.

59.- Συνεπώς, υπήρχε παραβίαση του άρθρου 5 παρ.4 σχετικά με αυτή τη διαδικασία.

Γ.- Αίτηση 29 Μαρτίου 1991

60.- Το Δικαστήριο αποδεικνύει δια μιας ότι το Συμβούλιο Εφετών του Εφετείου Αθηνών επέτρεψε στον κ. ΣΚ. και το Δικηγόρο του, αφ'ενός, να εμφανισθεί ενώπιον αυτού στις 16 Απριλίου 1991 με την παρουσία του Εισαγγελέα και, αφ'ετέρου, να καταθέσει πριν τις 24 Απριλίου συμπληρωματικό υπόμνημα (προαναφερόμενη παρ. 26).

61.- Κατά το πρότυπο της Κυβέρνησης και της Επιτροπής, έκρινε ότι καμμία παραβίαση του άρθρου 5 παρ.4 δεν είχε αποδειχθεί.

III.- ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 50 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

62.- Σύμφωνα με το άρθρο 50 της Συνθήκης,

"Αν η απόφαση του Δικαστηρίου δηλώνει ότι η

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

απόφαση που ελήφθη ή το μέτρο που διατάχθηκε από τη δικαστική αρχή ή οποιαδήποτε άλλη αρχή ενός συμβαλλομένου μέρους βρίσκεται πλήρως ή μερικώς σε αντίθεση με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη (...) Συνθήκη και αν το εσωτερικό δίκαιο του εν λόγω μέρους δεν επιτρέπει παρά ατελώς να σβησθούν οι συνέπειες της απόφασης αυτής ή του μέτρου αυτού, η απόφαση του Δικαστηρίου προσφέρει, αν υπάρχει λόγος, στο θιγόμενο μέρος δίκαιη ικανοποίηση".

Δυνάμει του κειμένου αυτού, ο αιτών απαιτεί την αποζημίωση και την επιστροφή των δικαστικών εξόδων.

A.- ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

63.- Ο ενδιαφερόμενος ισχυρίζεται ότι υπέστη υλική ζημία λόγω της φυλάκισής του - παράνομης σύμφωνα με αυτόν - κατά την μεταγενέστερη των δώδεκα μηνών περίοδο που προβλέπονται από το άρθρο 6 παρ.4 του Συντάγματος (προαναφερομενη παρ.31). Την αξιολογεί σε 21 εκατομμύρια δραχμές στηριζόμενο στους μισθούς που θα έπρεπε να λάβει κατά την εν λόγω περίοδο σαν Πρόεδρος-Γενικός Γραμματέας της ΕΒΟ.

Θα προστίθετο εκεί ηθική αποζημίωση που δικαιολογεί την παροχή είκοσι εκατομμυρίων δραχμών.

64.- Η Κυβέρνηση εισηγείται την απόρριψη των αξιώσεων του κ. ΣΚ.

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

65.- Σχετικά με τον Εκπρόσωπο της Επιτροπής, δεν εκφράζει γνώμη

66.- Το Δικαστήριο δεν διακρίνει σχέση αιτιώδους συναφειας ανάμεσα στην παραβίαση του άρθρου 5 παρ.4 της Συνθήκης και της ισχυριζόμενης υλικής ζημιάς.

Σε ό,τι αφορά την ηθική ζημιά, εκτιμά ότι η διαπίστωση της παραβίασης αποτελεί επαρκή δίκαιη ικανοποίηση.

B.- Δικαστικά έξοδα

67.- Ο αιτών ζητά την επιστροφή των δικαστικών δαπανών που συνδέονται με τις δίκες που διεξήχθησαν στην Ελλάδα και μετά στο Στρασβούργο, αλλά αφήνει στο Δικαστήριο τη φροντίδα να καθορίσει το ποσό.

68.- Η Κυβέρνηση δηλώνει έτοιμη να καταβάλει τα απολύτως απαραίτητα, λογικά και πραγματικά έξοδα, που εκτίθενται από τον ενδιαφερόμενο επ'ευκαιρίας της αίτησης αποφυλάκισης της 30 Ιανουαρίου 1991. Στο θέμα της διαδικασίας ενώπιον των οργάνων της Συνθήκης, υπογραμμίζει την απουσία συνεδρίασης ενώπιον της Επιτροπής.

69.- Με βάση το συμπέρασμά του που αναφέρεται στην παράγραφο 59 της απόφασης και της νομολογίας του στο θέμα αυτό, το Δικαστήριο κρίνει δίκαιο να χορηγήσει στον αιτούντα Δρχ. 1.400.000.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

- 1.- Διατάσσει ότι υπάρχει παραβίαση του άρθρου 5 παρ.4 της Συνθήκης, σε ό,τι αφορά τη σχετική με την αίτηση αποφυλάκισης της 30 Ιανουαρίου 1991 διαδικασία
- 2.- Διατάσσει ότι δεν υπάρχει παραβίαση του άρθρου 5 παρ.4 της Συνθήκης σχετικά με τις σχετικές με την αίτηση της 18 Δεκεμβρίου 1990 διαδικασίες, στο πλαίσιο της δίκης παραπομπής σε απόφαση και την αίτηση αποφυλάκισης της 29 Μαρτίου 1991
- 3.- Διατάσσει ότι η παρούσα πράξη αποτελεί η ίδια επαρκή δίκαιη ικανοποίηση σχετικά με την ισχυριζόμενη ηθική ζημία
- 4.- Διατάσσει ότι το Κράτος εναγόμενος πρέπει να καταβάλει στον αιτούντα, μέσα σε τρεις μήνες, Δρχ.1.400.000 για δικαστικά έξοδα

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.

5.- Απορρίπτει την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης για το επιπλέον.

Εγινε στα γαλλικά και τα αγγλικά, μετά απαγγέλθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Μέγαρο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο, στις 13 Ιουλίου 1995.

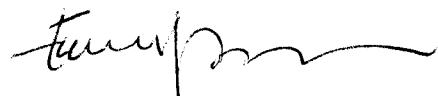
Rolv RYSSDAL
Πρόεδρος

Για το Γραμματέα

Vincent BERGER
Προιστάμενος της Γραμματείας
του Δικαστηρίου

Ακριβής μετάφραση από το πρωτότυπο

Η Μεταφραστριά
Ε. Παπαμαυρού

Μεταφραστικό Γραφείο Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα.

Bureau des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Hellénique, Athènes.